

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

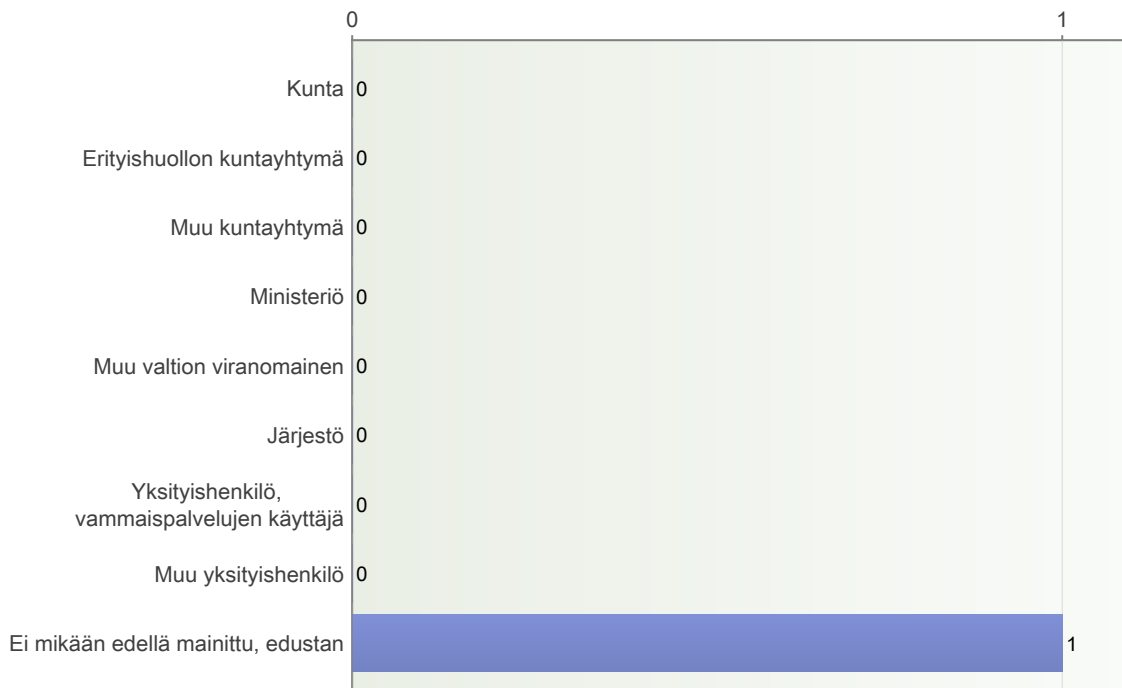
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Sirkku	Kiviniitty	sirkku.kiviniitty@espo.fi	Vammaisasiamies, Espoon kaupunki	Vammaisasiamiehen vastaus

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: Ei mikään edellä mainittu, edustan

- Espoon kaupungin vammaisasiamies

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

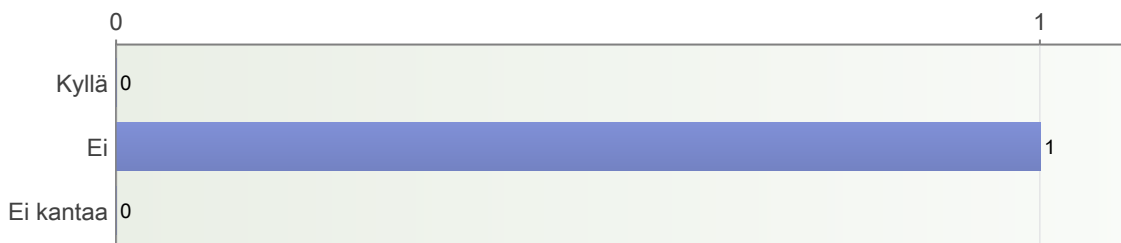
- Lain tarkoituksessa on keskeisiä asioita. Kiinnittäisin huomiota siinä käytettyyn termistöön. Pykälässä mainitaan riittävät palvelut, kuitenkin perusteluissa todetaan, että ehdotettu laki täydentää sosiaalipalveluja tilanteissa, joissa erityispalvelut ovat välttämättömiä. Perusteluissa on selvennetty välttämättömyyden merkitystä, se voi kuitenkin johtaa väärään tulkintaan.

Hyvää on, että yksilöllisten tarpeiden lisäksi edellytetään laadultaan hyviä palveluja.

Itsemääräämisoikeuden toteutuminen on erittäin tärkeää. Käytännössä sen tulkinnassa on eroja. Sitä olisi tärkeää avata enemmän lain perusteluissa. Itsemääräämisoikeuteen ja yksityisyydensuojaan vetoaminen voi kääntyä henkilöä vastaan ja johtaa hitaaseen reagointiin sekä turvattuuteen jopa hengenvaaraan. Oman tahdon ja mielipiteen selvittäminen tulisi tarkoittaa mm. tosiasiallista osallistumista. Palvelun laadussa on mainittu turvallisuus, jatkuvuus ja ennakointi, seuranta ja nopeaa reagointia. Ne olisi tärkeää nostaa lakitekstiin lain tarkoitukseen.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

Onko raja us selkeä?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko rajausta tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- On tärkeää, että vammaisuuden määritelmä on laaja ja sama kuin YK:n vammaissopimuksessa. Olisi tärkeää kuitenkin avata termi "henkinen vamma". Ymmärtäisin tämän tarkoittavan psyykkisiä sairauksia ja mielenterveyden häiriöitä. Yleensäkin jää avoimeksi mitä pitkäaikaiset sairaudet tarkoittavat ja tämä epäselvyys on johtanut siihen, että niiden aiheuttamia toimintarajoitteiden ei ole katsottu kuuluvan vammaispalvelujen piiriin.
On erittäin tärkeää, että varmistetaan kehitysvammapsykiatrian ja neuropsykiatrian palvelujen saatavuus, ohjaaminen palvelujen piiriin ja katsotaan vammaisen henkilön palvelutarpeet kokonaisuutena. Kehitysvammapsykiatriset palvelut ovat osalle kehitysvammaisia henkilöitä välttämättömiä. Neuropsykiatrisissa palveluissa tulisi nykyistä paremmin huomioida vammaisuus ja neurologiset ongelmat ja toteuttaa sitä osana erityispalveluja asumismuotoisissa kuntoutusyksiköissä.
Osaamista palveluihin ohjaamisessa ja yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta tulisi vahvistaa.

Yleisten palvelujen soveltuminen kaikille on erittäin tärkeää ja että sosiaalihuoltolaissa huomioidaan erityistä tukea tarvitsevat henkilöt. Liian vähälle huomiolle jää sosiaalihuoltolain palvelujen maksullisuus. Vammaisten palvelut tulee olla maksuttomia kuten nykyisinkin. Erityispalvelut ovat ehdottoman tärkeitä varmistamaan tosiasiallinen yhdenvertaisuus ja osallisuus.

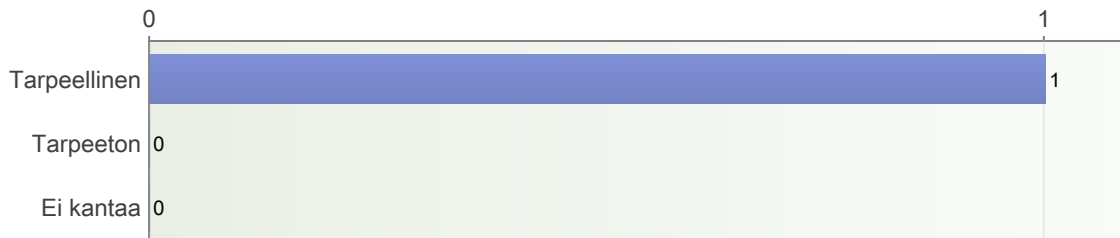
Soveltamisalaa olisi tärkeää avata lakitekstissä tarkemmin. On myös todella tärkeää, että iäkkäiden vammaisten henkilöiden palvelutarpeisiin vastataan yksilöllisen tarpeen ja tilanteen mukaan. Rajauksen tekeminen on erittäin vaativaa. Se edellyttää tiivistä yhteistyötä vammaispalvelun, vanhuspalvelun ja kotihoidon välillä. Kukaan ei saisi jäädä väliinputoajaksi ja vammaisten henkilöiden palvelut eivät saa heikentyä ikääntymisen myötä.

Perusteluissa kuvataan hyvin, mitä kuuluu lasten tavanomaiseen elämään ja miten sosiaalihuoltolaissa ja tässä lakiehdotuksessa huomioidaan vammaisten lasten omaisten jaksaminen. Vammaisen henkilön edun arvioiminen ehdotetaan tapahtuvan sosiaalihuoltolain perusteella. On todella tärkeää, että huomioidaan sosiaalihuoltolain 5 §:n mukaiset asiat. Ne olisi tärkeää kirjata myös tähän lakiin.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoa ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

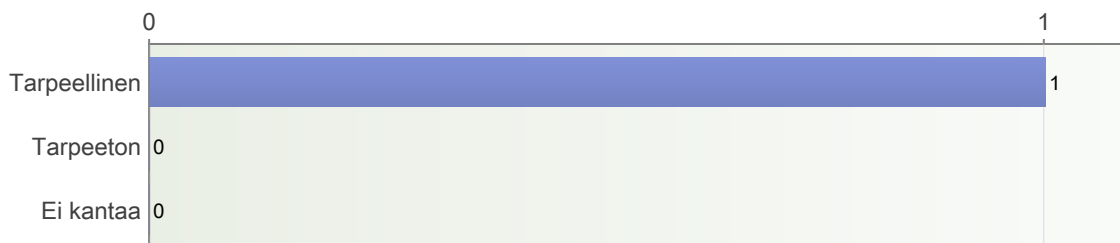
Vastaajien määrä: 1

- Näen tärkeänä, että viestintäkanavia listään, että teito saavuttaa kaikki, myös palvelujen tarvitsevat, jotka eivät tiedä ko. palvelujen olevan olemassa. Myös henkilökohtaista neuvotaan ja ohjausta on erittäin tärkeää lisätä. Tärkeää on taata riittävät henkilöstöresurssit toteuttamaan tätä lakia kuten siinä säädetään. On tärkeää, että myös palvelujen toteuttaminen ja toteuttamisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön kanssa. Toteuttamisen suunnittelu ja toteuttamisen seuranta ovat välttämättömiä palvelun toteutumiselle yksilöllistä tarvetta vastaavasti. Asiakkaan oikeus saada tietoa toimenpidevaihtoehdoista on tärkeää sekä tukeminen tiedon saannissa sekä mielipiteen ilmaiseminen ja oman tahdon toteuttaminen ovat tärkeitä.

Ehdotan, että näiden edellä mainittujen asioiden toteuttamiseen valvokitetaan nykyistä vahvemmin ja puutteisiin reagoidaan nopeasti.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

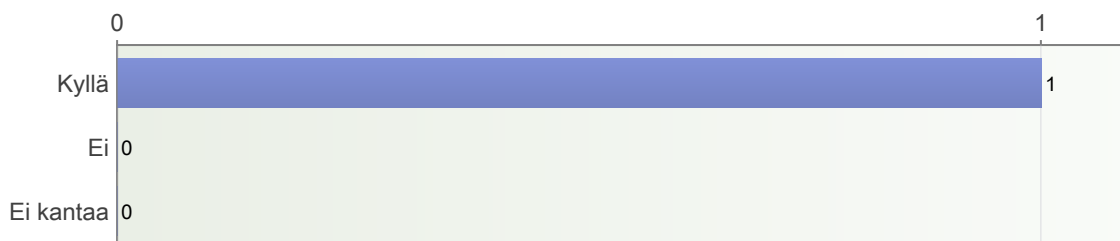
15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Tärkeitä asioita ja pidän tärkeänä, että ko. lain kohdat kirjoitetaan auki tähän lakiin.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Yhteensä	1	3	0	4	1,75

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Pidän todella hyvänä palvelun toimeenpanon edellyttämistä käytännössä siten että palvelut vastaavat yksilöllisiin tarpeisiin ja yksilön oikeuksien toteutuminen varmistetaan. Myös jo nykyisessä vammaispalvelulaissa palvelupäätöksen tekemiseen on asetettu määräaika on tärkeä. Näen ongelmia sen toteutumisessa. Kolmen kuukauden määräaika on jo itsessään varsin pitkä. Jos se ylitetään voi viive olla asiakkaalle kohtuuton ja sen seuraukset olla moninaiset. Ehdotan tähän lakiin kolmen kuukauden määräajan toteutumisen tiiviin seurannan ja määräajan ylittämisestä edellytettäisiin tilanteen nopeaa korjaamista. Asiaan puuttuminen jää nyt pitkälle vammaisen henkilön tai hänen omaisensa varaan. Palvelun laadun ja arvioinnin sääntely ei ole riittävää. Omavalvonta ei ole riittävä toimenpide ja työntekijän ilmoitusvelvollisuus ei myöskään toimi käytännössä tarkoitetulla tavalla. Nämä toimet olisi saatava toimiviksi käytännöiksi ja kiinnittää huomiota maakunnan velvollisuuteen seurata palvelujen laatua. Palvelun laadun huomiointi perustelussa on hyvä suunta, jota pitäisi vahvistaa. Asiakaspalautteet, asiakaskyselyt ja asiakasraadit ovat mahdollisia keinoja, mutta eivät riittäviä. Tulisi kehittää keinoja, joilla palvelun laatuun voisi puuttua viivytyksettä. Lasten ja nuorten huomioon ottamisessa sääntelystä on perusteluissa on hyvin avattu palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelman laatimisessa muiden suunnitelmien huomioon ottamista. Mielestäni tähän tulsi veloittaa vahvemmin, koska vammaisen lapsen ja nuoren kohdalla kaikkien suunnitelmien ja yhteistyön toteuttaminen on ensiarvoisen tärkeää.

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Valmennus ja tuki ovat erittäin tärkeitä erityispalveluja ja niiden sisällyttäminen välttämättömiin erityispalveluihin. Erityisen hyvänä pidän, että ne auttavat vammaisia henkilöitä tilanteissa, joihin ei ole tähän mennessä löytynyt apua. Valmennus ja tuki voivat merkittävästi lisätä vammaisten henkilöiden osallisuutta ja ehkäistä syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Perusteluissa mainitut esimerkit kuvaavat hyvin valmennuksen ja tuen tarpeita. Erittäin tärkeää on myös tuki vammaisen henkilön läheisten tukeminen. Etuna on myös palvelun monipuolisuus ja joustavuus, joten sitä on mahdollista tosiallisesti toteuttaa yksilöllisiin tarpeisiin. Hyviä esimerkkejä ovat mm. tuki ympäristön hahmottamiseen, ajan hahmottamiseen, sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja neuropsykiatrinen valmennus. Valmennus muutostilanteissa, muuttotilanteissa ja työelämään johtava valmennus on erittäin tärkeä ja merkittävä tuki, jolla voidaan vaikuttaa pitkälle tulevaisuuteen ja näiden tilanteiden onnistuneeseen toteutumiseen.

Henkilökohtaisen avun kodalla viitataan valmennukseen ja tukeen. Näen että valmennus ja tuki ei saisi olla este henkilökohtaisen avun saamiselle.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

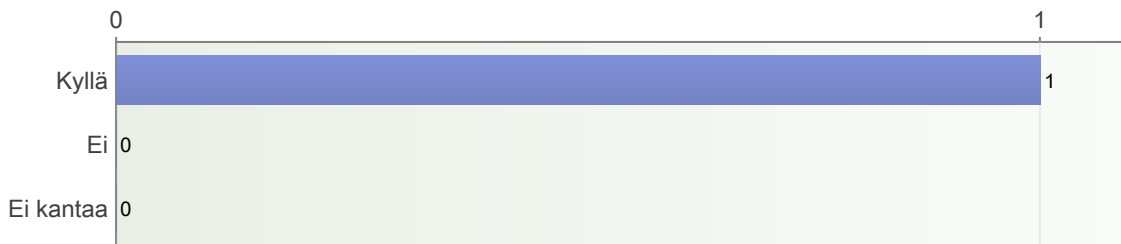
Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaisen avun toteuttamisessa on ollut puutteita ja epäselvyyksiä kuten perusteluissa todetaan. Henkilökohtaisen avun yksi merkittävä ongelma on sen vaativa toteutus ja avunsaannin jatkuvuuden turvaaminen avustajien saannin ongelmiin ja vaihtumiseen liittyen. Lisäksi palvelun hyvää palvelun laatua ei ole määriteltä, eikä sitä seurattu.

Varsinkin Henkilökohtaisen avun työnantaja- järjestämistapa on vaativa ja siksi pidän perusteltuna, että työnantajana toimiselle on edellytyksenä henkilön suostumus ja kyky sekä halu hoitaa siihen liittyvät velvoitteet. Henkilökohtaisesta apua voidaan totettaa eri järjestämistavoilla, joten voimavararajauksella ei mielestäni voida estää henkilökohtaisen avun saaminen kokonaan.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- On tärkeää, että henkilökohtaista apua voidaan toteuttaa myös asiakassetelillä ja palvelumallilla. Sijaisjärjestelyjen varmistaminen on myös todella tärkeää. Tärkeänä kehittämisen kohteena näen avustajan perhedyttämisen, osaamisen ja soveltuvuuden järjestämistavasta riippumatta. Asiakassetelimalliin ja palvelumalliin tulisi sisältyä työntekijän perehdyttäminen, niin että se ei jää omaisten tehtäväksi. Viime aikoina on noussut esille, voiko henkilökohtainen avustaja toimia vammaisen henkilön avustajana sairaalassa. On tärkeää, että avustaja voi auttaa vammaista henkilöä niissä asioissa, jotka eivät kuulu sairaanhoitoon, kuten liikkumisessa, lehtien lukemisessa, television katselussa, kahviossa käynnissä eli niissä asioissa, joita vammauton henkilö tekisi ja joiden tekemiseen ei ole henkilöerusrusseja sairaalassa.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Työnantajan velvollisuudet voi hoitaa myös esim. omainen vammaisen henkilön ja omaisen niin halutessa.

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Näen tärkeänä, että vammaisten henkilöiden asumisen tuesta ja palveluista säädetään tässä laissa ja saatavana on ympärivuorokautista palveluasumista ja vastaavaa asumista kuten vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen on. Palveluja eivät voida heikentää nykyisestä. Palvelut tulee saada maksuttomina kuten nykyisin. Epäselvyyttä aiheuttaa myös esitetty voimavaraehto henkilökohtaisessa avussa, koska asumisyksikössä tai ryhmämuotoisessa asumisessa henkilökunta huolehtii nykyisin pääasiassa asumisyksikössä avustamisesta. Epäselväksi jää, miten toteutettaisiin asumisyksikön tai ryhmämuotoisen asumisen jatkuvan yksilöllisen avun järjestäminen yksikön ulkopuolella ilman henkilökohtaista apua.

Vammaiset henkilöt tarvitsivat tukea esteettömän asunnon järjestämiseen mm. oman asunnon putkiremontin ajaksi. Tämä asian hoitaminen voisi olla osa sosiaalihuollon asumispalveluja.

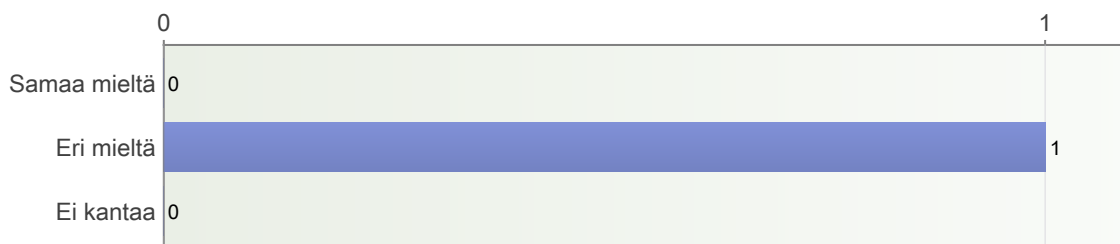
32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Ei vastauksia.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Perusteluissa on hyvin huomioitu asunnon muutostöiden tarve. Viime aikoina epäselvyyttä herättänyt vaatimus palauttaa asunnonmuutostyöt entiseen tilanteeseen on huomioitu hyvin siten, että maakunta varautuu niiden kohtuullisiin kustannuksiin. Tärkeää olisi kehittää vuokra-asuntojen koordinoitua, että seuraava asukas voisi myös hyötyä ko. muutostöistä. Esimerkeissä olisi hyvä tuoda esiin myös porrastin, joka voi olla ehdoton edellytys kotona asumiseen ja sen myöntämiskäytännöt vaihtelevat. Perusteluissa kuvataan vammaisospimuksen huomioiden tilannetta muutostöiden tarpeellisuudesta vammaisen henkilön muuttaessa. Esteettömien asuntojen rakentamisella voidaan vähentää asunnon muutostöiden tarvetta. Perusteluissa on hyvin huomioitu myös tulevat uudet ratkaisut.

40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lyhytaikainen huolenpito on erittäin tärkeä palvelu huolenpidosta vastaavien henkilöiden hyvinvoinnin turvaamiseksi.
Omaishoidon tukea saa vain pieni osa vammaisista henkilöistä, joten en näe tässä epäselvyyttä suhteessa omaishoidon tukeen ja sen vapaisiin. Lyhytaikainen huolenpito edistää myös yhdenvertaisuutta eri vammaryhmien kesken. Sillä tulee voida vastata myös äkillisiin tuen tarpeisiin kuten perusteluissa hyvin todetaan. Lyhytaikainen huolenpito tulisi toteuttaa niin, että se tosiasiallisesti toteutuu asiakkaiden tarpeiden mukaan ja palvelun laatu on hyvää ja tarvittavat korjaukset tehdään viipymättä.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

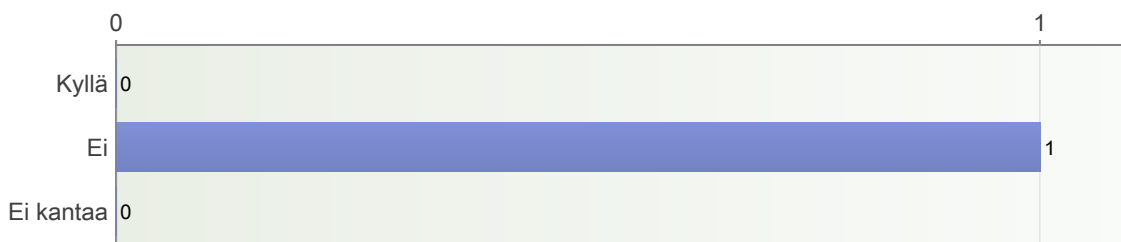
44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Päiväaikaisessa toiminnassa tulee huomioida vammaisen henkilön yksilölliset tarpeet.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- On erittäin tärkeää kehittää esteetöntä julkista joukkoliikennettä ja se edistää vammaisten henkilöiden liikkumismahdollisuuksia merkittävästi. Julkisen liikenteen, pysäkkien ja juna sekä metroalueiden esteettömydessä tulisi huomioida ratkaisujen soveltuvuus kaikille vammaisille henkilöille, että se voisi olla ensisijainen palvelu. Esteettömän joukkoliikenteen mahdollisuudet on tärkeää huomioida kuljetuspalvelun vaihtoehtona, silloin kun se on mahdollista.
Saattajapalvelu voisi tätä täydentää, mutta sen toteuttaminen tulisi tuoda vahvemmin osaksi tätä lakia. Joukkoliikenne välineestä toiseen vaihtaminen on myös usein haastavaa ja vaikka osa matkasta olisi esteetöntä, koko matkaketjun toteutuminen esteettömästi on vielä haasteellista ja aikaa sekä voimia vievää. On myös huomioitava ja perusteluissa korostaa, että on psyykkisiä esteitä käyttää joukkoliikennettä, jolloin joukkoliikenteen esteettömyys ei ole vaihtoehto kuljetuspalvelulle.
Esteettömän ryhmäkuljetusten kehittämisen näen erittäin tärkeänä, se lisäisi osallistumismahdollisuuksia mm. harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintoihin.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Matkan toiminnallinen tarkoitus on tärkeää huomioida, mutta sen merkitystä olisi tarpeen täsmentää.
Tuki auton hankintaa on tärkeä täydennys tai vaihtoehto kuljetuspalvelulle.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Taloudellinen tuki päivittäisissä toiminnoissa, liikkumisessa, viestinnässä ja vapaa-ajantoiminnoissa on todella tärkeä tuen muoto. Ehdotuksen mukaan tukea myönnetään varattujen määrärahojen puitteissa. Silloin tulisi olla selvillä, mikä on maakunnassa esiintyvä tarve ko. tuelle.
Ajantasaiset kodinkoneet, harrastusvälineet, turvallisuusvälineet lisäävät merkittävästi vammaisten henkilöiden itsenäistä selviytymistä ja lisää osallistumismahdollisuuksia. Harrastusvälineet toimivat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja antavat mahdollisuuden harrastaa, mitä muutkin harrastavat.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksessä on viivattu eri lakeihin avaamatta ko. pykälää vaikeuttaa lain kokonaisuuden hahmottamista. Ko. pykälän avaaminen ehdotettuun lakiin selkeyttäisi merkittävästi lain hahmottamista ja luettavuutta kaikille. Lain kytkeminen näin vahvasti sosiaalihuoltolakiin voi tuoda heikennyksiä vammaisten henkilöiden palveluihin, erityisesti tulee huomioida sosiaalihuoltolain palvelujen maksullisuus. Vammaisten henkilöiden palvelujen tulee olla maksuttomia kuten on nykyisessä vammaispalvelulaissa. Perusteluteksti tuo esiin olennaisia asioita, joita lain toteuttamisessa olisi tärkeää huomioida. Epäselväksi jää, kuinka perusteluja huomioidaan, ellei niitä nosteta lakitekstiin.